

Sport en samenleving wint met diversiteit

Door: Carlijn Hoedemaker, 16 juni 2011

Het belang van diversiteit reikt verder dan het bestrijden of voorkomen van vooroordelen. Verenigingen die open staan voor diversiteit zijn per definitie aantrekkelijk voor nieuwe doelgroepen. In relatie met regionale overheden leidt meer diversiteit tot een beter imago. Dat draagt er toe bij dat verenigingen aantrekkelijker zijn voor adverteerders en sponsors. Naast de bijdrage die het levert aan betere (team)sportprestaties snijdt het mes hiermee dus aan twee kanten

Verschillen ervaren

Sport biedt mogelijkheden voor het bestrijden of voorkomen van vooroordelen. In sport krijgen kinderen de gelegenheid om verschillen te ervaren. Maar alleen de gelegenheid bieden om verschillen te ervaren is niet genoeg. Om ervoor te zorgen dat contact tussen verschillende groepen een positief effect heeft op het ontstaan van vooroordelen, zijn er wel bepaalde voorwaarden waarbij dat contact gebaat is. Het is belangrijk dat er sprake is van:

- 1) Een **gelijke status** tussen de verschillende groepen. Dat is vaak ingewikkeld. Status wordt namelijk veelal bepaald door de bredere sociale omgeving. Een voorbeeld: in een Zweeds centrum voor buitenschoolse opvang speelden meisjes nauwelijks tafeltennis terwijl ze dat wel graag deden. Ze zeiden van zichzelf dat ze het niet goed konden, oefenden daardoor minder, en haalden dus niet het niveau van de jongens. Na het organiseren van speciale 'meisjesuren', speelden de meisjes veel meer (onder elkaar), ging het niveau omhoog, en konden ze na verloop van tijd weer samen met de jongens spelen.
- 2) Een **gemeenschappelijke doel**. Samenwerking stimuleert het overwinnen van vooroordelen. Als er een sterk gemeenschappelijk doel is, wordt er niet meer zo gelet op wie allochtoon of een homo is, enzovoort.
- 3) Het voortdurend **weerleggen van stereotypen**. Volwassenen moeten systematisch reageren op stereotype uitspraken. Opmerkingen als 'Esma is een beetje dom, want ze spreekt raar Nederlands' mogen niet onopgemerkt blijven.
- 4) **Voldoende intimiteit** in de groep. Er moet sprake zijn van voldoende intensief contact, een sfeer waarin gevoelens uitgewisseld kunnen worden en groepsgrenzen doorbroken kunnen worden.
- 5) **Een situatie waarin trainers model staan** voor de norm die wordt uitgedragen. Er zijn duidelijke afspraken waarvoor de vereniging staat.

Uitingen corrigeren

Belangrijk is dus de manier waarop we als sportleider omgaan met de reacties van de kinderen. Van sportleiders mag worden verwacht dat zij een actieve rol spelen bij het weerleggen van stereotypen. Negatieve opmerkingen over uiterlijk, geloofsovertuiging, seksuele oriëntatie of wat dan ook, mag een sportleider niet accepteren. Dat zijn de momenten waarop een trainer pupillen moet corrigeren en bijdraagt aan aanleren van gewenst gedrag.

Een belangrijk aspect bij acceptatie van andere culturen binnen een vereniging is de houding van het bestuur. Als beleidsbepalers hebben zij een sturende rol. Verenigingen doen er dan ook goed aan diversiteit binnen de eigen gelederen te vergroten. Het succes van het diversiteitbeleid staat of valt met de manier waarop een bestuur daarover communiceert en zich te weer stelt tegenover eventuele tegenkrachten. Een standvastig bestuur dat adequaat reageert op weerstanden binnen de vereniging tegen diversiteit, zal snel aan draagvlak winnen, bij leden, bij trainers, bij supporters, maar ook bij sponsors en adverteerders.

Zo kunnen sportverenigingen een belangrijke bijdrage leveren aan een sportieve samenleving waarin ruimte is voor verschillen.

Tips en trucks voor sportleiders

- **waardeer verschillen** als u ze ziet of ervaart;
- **benadruk** ook de **overeenkomsten** (met name tussen kinderen die op een bepaalde manier sterk van elkaar verschillen);
- wees u **bewust van uw eigen oordelen en vooroordelen**;
- wees u bewust van hoe verschillend u kinderen behandelt; **onderzoek uw eigen voorkeuren en vooroordelen**;
- laat kinderen **over zichzelf vertellen** (hobby's maar ook allergie, handicap, ...);
- **niet iedereen** heeft **dezelfde behoeften** en dezelfde aanpak nodig; sommigen mogen iets wat een ander niet mag;
- zorg **dat kinderen met speciale behoeften** of opvallend gedrag **ook hun plek** krijgen **in de groep** (tolerantie bij de andere kinderen);
- geef kinderen de **gelegenheid** elkaar te **helpen of hulp te vragen**;
- **corrigeer kinderen of collega's** als ze gedrag vertonen dat haaks staat op het diversiteitbeleid, gebruik die momenten om het gewenste gedrag aan te leren;
- zorg als vereniging voor **gezamenlijk beleid** en optreden als team.

De Nederlandse Sport Alliantie (NSA) is een vereniging van maatschappelijke sportorganisaties met inmiddels al meer dan 1 miljoen leden. Wij zetten ons samen met onze leden NCS, NCSU, NKS, NUSO, SSN en YMCA in voor een sport- beweeg- en leefomgeving waarin je veilig voelt, het leuk is, je jezelf kunt zijn en voor iedereen een plek is. In Nederland, Europa en in ontwikkelingslanden. Binnen verenigingen, in de buurt en op school.

Meer informatie

Carlijn Hoedemaker,
programmaleider Nederlandse
Sport Alliantie

T 088 246 81 00

E c.hoedemaker@sportalliantie.nl